

ئيمپرياليه تى سهگ

صلاح جلال

2007/8/19 سلیمانی

گومان بکه شينايى ئاسمان رهنكى ويئنهى فلهسهفهيه (..) !!
تيشكى هيلكه وئهى وشك بونى روحي ويئنهى منداليه
شيويه دزايى نيرهى فيزياي " بون نه بونه "
درهختى بيركه رموه گه لاي وشه گومانى هه لوهرى
چرؤى زمانى ريكه وته مه رگى سهوز كرد
گيژره لوكهى بير چونه وه درهختى زمانى دارنى
هيلكهى فيزيا دايناسورى زهمه نى بهردى ترهكاند
بونه وهرى لوكه له كشتوكالى بير كردنه وه توو چهن كرا
ئاويئنهى مندالى رهنكى فووتون و دهريا لوش و دارمان و گرى هه لگرت !!

***

سهيرم بکه له ئاويئنهى تونيلى بير كردنه وه (...)
زمانى مه لوئتكه يى ره گه زى بونم پزاوه
تيشكى ئاويئنهى تيك شكاو بونه ته خوړيكي خهفه
گريه ي قهدير له شه پولى ريكه وته مه رگا گيژى دام
بومه يه كه م گوږى ناو ئه ستيره ي زهمه ن بران ...

***

ئاويئنهى مندالى ئيوه لينجايى شيلوگى ديئيكي تره كيوه (..)
گهردونى روانيى بونى شه قارى په له ي شه هوه ت كرد
بانگه شه ي سه مه نده لى روچ تيگه ل به زمانى فيزيا بو
ليره كه وتنه خواره وه ويئنهى دهباخانه ي فووتو روچه
هه ساره ي مه رگ درهختى گومانى سهوز بو

فهزای بیرکردنه‌وه له گهردونی وینه ون بو
له ئوقیانوسی فهلسهفه وینه له مهرگه‌ساتا توایه‌وه
پیسته سه‌گیك نه‌خشه‌ی ئیوه و نه‌وانی دواتری هه‌لگرت (..)

***

ئه‌ستیره‌ی گومانی گهردون گوڤه شاری وینه‌ی کرد و
دره‌ختی بیرکردنه‌وه‌ی زه‌وی بیر‌چونه‌وه‌ی شین بو (..)
گه‌لای زمان که‌تیره‌ی گروگالی کوتای گرت و
کولاره‌ی که‌وتنه‌ خواره‌وه ئیوه‌ی بیرکه‌ره‌وه‌ی هه‌لدا
وینه‌ی توپه‌ تاریکخانه‌ی به‌ حه‌په‌ی سه‌گ قفل داوه
به‌ردی کورپه‌ی نازه‌مه‌نی به‌ شیلوگی سه‌گه‌ل رهنگ کرد
سه‌گیك له‌ کوتایی به‌ردین به‌ بونی ئیوه‌وه‌ په‌ری
میژو له‌ خومخانه‌ی قژه‌ سه‌را تیکه‌لی وینه‌ی به‌ردین بو (..)

***

چیه‌ ئه‌م شارستانی بانگه‌شه‌یه‌ مۆلی ئامازه‌ی سه‌گه‌له‌؟!
وینه‌ له‌ تاریکخانه‌ی نه‌بونا که‌وتنه‌ خواره‌وه‌ی بون ده‌کات
زه‌وی به‌ پیسته‌ی بوگه‌ناو فه‌رش ریژ بو
په‌نجه‌ره‌ی له‌بیر چونه‌وه‌ کرانه‌وه (..)
لیره‌ فه‌زایه‌کی به‌ردین بانگه‌شه‌ی روچی نه‌وانه
ده‌نگیک دارنی دارستانی بون ده‌کات
فوتونی بون وینه‌ی فیزیای توو چهن ده‌ گریت
ره‌نگی ئیمپریالیه‌تی سه‌گه‌لیکه‌ له‌وان
ته‌له‌سکوپی جالجالوکه‌ تونیلی شاره‌وه‌ی "با" یه (..)

***

ئای له‌م پیته‌ کوژاوانه‌ی له‌ ئاوی ژیان نوسراوه (..)
رسته‌ی گریانی به‌ردینه‌ و ئیره‌یمانی نه‌خشانده‌!!
پله‌ی زه‌مه‌ن من و تووی کرده‌ تووی بون (..)
دلۆپه‌ی ئاوی شیلوگی زه‌مه‌ن بران ...
هه‌وریکی عیشه‌ شیت بو به‌ بارانی قه‌ده‌ر رژا !!
په‌رتوکی گریه‌ی گه‌رده‌لولی نوسیه‌وه (..) !!

***

چییه‌ ئه‌م رژانی زایه‌له‌ی دره‌ختی روچ دارمانه (..)؟!
بانگه‌شه‌ی سه‌گه‌لی گومان میژوی پرکرد

ئىۋە و ئىمە چۈينە ھىلى رۇخ دابران
جەستە لە پلەى نازەمەندا سۈپەۋە
سیناریۋى بىر چۈنەۋە فەزای بون نەبونى پۇشى
بە پىتى ياقوت و وشەى گەۋھەرى رستە گومان
عەرشى ئەقىنى گەردونى لە بانگەشەى سەگا نەخشاندا (..)

***

تارىكخانەى زەمەن وینەى بە تۆۋى سەگ ئاۋىتە كرد(..
حەشارگەى گومان لە ئىمە شاراۋىيە بەدەر لە تۆ
رېكەۋتە مەرگ بلوینان وینەى شۆرىۋە
من لەچاۋى سەگىكەۋە وینەم چۈە يەكەم رەگەز
رەشە باى سەگ رەنگيان بە فۇتۇن ھەلگرتەم
دېلېك لە خۇر ئاۋاى عىشق لە جوانيا مۇمىياى كردم
وینەيەك عىشقى شىتخانەى فەلسەفەى بلوینان چاۋ بو
لە مۇمىياى نازەمەنى خۇرگىرانا شۆرامەۋە (..)

***

ئىستا چى كاتىكى قەدەرە دزاینى عىشقى سەگى ئەۋىم ؟
ئىرە تۆیت ..تۆى بانگەشەى سەگەلاۋى سەگە رەگەز
زەمەن پرتەقالى فەلسەفەى ئەۋانى بە سەگ بوە ..
ئەۋى ئىرەى منى عىشقى سەگى جوگرافىايە (..)

***

ۋەرە سەھۆلبەندانى نازەمەن تەۋنى ھەزار شەۋەى گرتوم(..
بە قەد كۆرپە حەزم لە شىرى مردنە
خۇزگە كچېك لە مەرگ دروست بوايە؟!
رۇمانى مەرگە عىشقىم بە رستەى چاۋى چاپ بوايە
ئازىز تۆ بۇ نابىتە مەرگ ھەتا خۇشەۋىستى بکەين !!?
لە گەردونە مەرگى ئىستا شۇرشى مردوى بون بکەين (..)!!

***

من بۇ بمرم كە گۆر دلدارى نەزانى (..)؟!
چۇن فلىمى عىشقى گەردون لە ناۋىدا تۆمار بکەم ؟
مەرگە عىشقى من دەريا لوشى زەمەنى شتەۋەى
دەبىت ئەستىرەى عىشق وگىرەنەۋە بدۆزەۋە
ھەتا گەردونى ئەم عىشقى نىشتەجى كەم (..)

***

عیشقی زهمەن بۆ رۆحیک بریسکەى دەدا (..)
 لە تونیلی چەرخى سىپى خەفە ببو
 کۆلانى عیشقى سەگىکم لە فەزای بىر چۆنەوہ بىرى
 لە رەنگالەى ھەزار شەوہ شیوہى رەگەزى بونى گرت
 گەردەلولى بىر چۆنەوہ و درەختى بىر پىچامیەوہ
 تۆ بە شیوہى کام بونەوہر دەبیتە رەگەزى مەرگم ؟!

***

لیرە لەم زەمەنى ئاوہ بارانىک نەھات بۆ عیشق؟!..
 نامەى خاچى ھەزار شەوہ تۆمار بکات !!
 لەم گىژەنگى گریانە ھەتاویک لە نەبون ھەلھات
 لىنجایى رۆحى پەپولەى رژاندە خواری !!
 ئاوینەى مەرگ داپەلوژی رۆمانى عاشقى نوسى
 سىبەرى لەبىر چۆنەوہ بە تالیشكى قەدەر گىرا (..) !!

***

رۆحیک لە خۆر ئاوا کفنى بانگەشەى دادىرى (...) !!
 فرمىسكى مۆمىای زەمەنى بەردى بۆ ئیستا خویندەوہ :
 ئاینى پەپولە کشتوکالى وشەى گرۆگالى سەرەتای کرد
 تۆو چەنى رۆح بە شتەوہى جەستە زەوى شۆرى (..) !!

***

پاشای جالجالۆکە نوێزى مردوى گەردونى کرد ...!!
 جیھان بە بەستەلەكى رۆح تەنرا
 فەیلە سوقى سەگ لە گومانى بەردینەوہ وتارى دا :
 ئەم نەوہیەم لە بە فرى گریەوہ رسکا
 ئیوہش لە بارانى رەشە گوشتا ترە کیون
 گوتى: باپىرە گەورەتان بەر لە کۆچى دارستانى گومان مرد و
 ھیشوى رۆحى پریاسکەى نازەمەنى نوسىوہ
 شاریک بە لىنجایى گومانى جالجالۆکە دروست کرا و
 بە گریەى پرتەقالى زەمەنى مۆل خامۆشى گرت (...)

***

گىژاویک شارى خستە بانگەشەى مەرگ (...)!!
 بزوى جوگرافىای گومانى لیرە بونى سىرپىوہ

تارماييهك هات چەرچەقى بىر چۈنەۋەدى لىرە ھەلدا؟!
فەزا بۇنى كەلاكى زەمەنى نادىيارى پەخش كرد و
شيشەى گومان گۆرە شارى رۇحى پەپولەى ساتىك بو
برىسكەى شمشىرى لىرە بونى من بو بو تۆ (...)

***

گومان بىكە لە شارى ئاۋا بونى وىنەى ناۋا با (...)!
گرىانىك بريسكەى دا ھىچ مېژۋىيەك نەينوسى بو
بە خاچ نوسرا و فوى ئەزەلى لە فۇتۇندا نەخشاندەۋە
گەردون بە بانگەشەى پىتى عىبرى ئىستا لەرزى
زمانىك لە ئاينى جالجالۆكەى بەردىن نوسرا :
دۆپ دۆپ ھاتە خوار و مانگى ئاۋا دا
تونىلى فەلسەفەى مەرگى تىكەل رەگەزى كردەۋە (...)!
!!!

ئىرە شارى ھەشيشەى لەبىر چۈنەۋەدى گومانە (...)!
ئىۋە و ئەۋان دەخاتە تۆرى ئىرەى
بانگەشەى موروى ئاۋدارى زەمەنى بى شوناسى مەرگ
ھىلكە ۋەى ساتە ۋەختى ئىرەى ئىمە تىك دەشكىنىت
كۋا كفىنى نەمرى رۇح چوى گومان؟!
ھىشوى گەردون درەختى بىر چۈنەۋەدى سەوز بوە
گىژەلۆكەى رۇح ترەكىن جەستەى گپ دا
ۋىنەى شارىكى گومانى ھىلكەى مەرگى خستەۋە (...)

***

تۆ لە چى ھىلكەيەك كەۋتۋىتەۋە (...)!
ژمارەى فىلمى رۇح چونت لە گوماندا تۆمار بىكە
سوپاى ھەسارەى بىر چۈنەۋە ھاتنە خوار
ئىمپىريالىتەى سەگەلىان بۆ گومانى بون پىكھىنا (...)!
!!!

گرىانىك لەبەردى فىرەۋنى ئەزەل نوسرا بو ...
عىبرى ئىستاي چاخى بىر چۈنەۋەدى وشە
زەريا و زەۋى و ئاسمان بريسكەى ناگرىان بۆ دا
ھىچ فەيلەسوفىكى قەدەر نەپخوئىندەۋە
ئەنشتاينى عىشق لە ھەلما تىكەل فىزىاي كرد

ئىفلاتون كۆماری بىر چۈنەۋەى رېكەۋتە مەرگى نوسىيەۋە
شارى كەۋتتە خوارەۋە لە منى بىر كەرەۋە پېكھات
ماركس خستىمىيە ناو زەرياي گومانىكى ھىلكە گەردون
كۆلارەى روانىنى درەختى بىر كىردنەۋەى مەرگى شىن بو
ئاسمان رستەى چاۋانى شەپۇلى شىنى ھایدجەر بو
لە وئىنەى عىبرى دوا كاژېرا بۆ وئىنەى خوا پەخش دەبون
لېرە دارستانىكم پېكھىنا لە گومان و بىر چۈنەۋەى و رېكەۋتە مەرگ
كفىنى فەلسەفەى مەرگى بون شەپۇلى شىنى ئاسمان بو
بەئاگر و سېو وئاو و فۇتۇنى فەلسەفە تېكەل بو
ھەۋرى چاۋم تېكەل بە رستەى مەرگى كرد

***

كى ساتىك گىراۋە بۆ با!!؟

ھەتا ناۋى لە بەردى زەمەن تۆمار بوبىت
كى كلاۋە بەرۋى شاي مېرۋەلى كىردۋتە سەر !!؟
بەرگى دارمانى عىشقى گىرە ئالاي شىعەرە و
دو ئەستېرەى رۇحى ئېرەى كىردە بۆسۇ
ئاسمانى زۇر فەزاي فۇتۇنى عىشكىيان پىر كىردەۋە
جەنگى ئەستېرەى ناۋەختە عىشق كۆتايى ھات(..)

***

خانمى سور پۇش كاتى گىرەى لى گۇراۋە(..)
فىزىيائى ئېرەى بە كاتى جالجالۋكە نەخشاندەۋە
كى دەبىتە ھۆمىرۋسى بارانە عىشق ھەتاۋ لە چاۋا بچىنىت
مۆمى يەكەم عاشقى ئەستېرە لە ناۋ ھەۋرا داگىر سىنىت !!؟
لوتكەى ھىمالايا رەنگى پېستىكى دامالراۋى سەرەتاي گرت
سەگىك ئالاي ئىمپىريالى ھاۋ رەگەزى لەسەر ھەل كرد
زەرياي رۇحى تۈانەۋە زەۋى پۇشى
پېستە سەگىك فرى ناۋ و رەنگ و شېۋەى منى تيا بو
دەبمە فۇتۇى پېشانگى بونەۋەرى بون و نەبون
كۆماری عىشقى شىتى لە ئاۋى نەمرى دەنوسم
دەبمە مروى مەملەكەتى كەۋتتە خوارەۋە و رۇح دابىران(..)

***

ئىستاچوگرافيا گۇراۋە بە شۇرىنەۋەى شۆينەۋار(..) !!

ئىمە و ئەوان بويىنەتە سەگەلى زەمەن
وئىنەيەك لە شارى گومان رەنگى بونى ئىوہ و ئەوانى داہەوہ
فەزا لىنجايى رۇح چونى مەملەكەتى جوانى ھەلگرت
شارىك نەبو جالجالوگەى رۇحى ئەوانى ئەو نەبىت
چيە ئەم بارانە لىنجە رەنگى شارىكە لە گومان
سەدان كۆلارەى بىرکەرەوہ فيزيای نويان نوسىەوہ
فەزا رەنگى ئىوہ و ئەوان و شارىكى خاموشى فەلسەفەيە
چراى تاريكى درەختى گريانى زەمەنى بى زمانى نوسىەوہ
شارىك دەرگا و فەزاي بە ھەپەى سەگەل چنرا بو (...)!
***

دو سەگى عىبرى پەرى بون رۇژئاواى بونيان گرتبو ...
درەختى نازەمەن گەلای شىلاوگى كەوتە خوار (..)
بون لە وئىنەى سەگىكى ئاوى ھەلگىشرا (...)!
فەزا لە تۆرى جالجالوگەى رىكەوتە مەرگا مۇميا بو (...)
***

تاريك خانەى بىرکردنەوہ وئىنەى بونى شۆريەوہ (..)
رۇح و رەگەز لە شەرابى سەمەندەلى نەبون ترشان
فەيلەسوڤى سەگ پيالەيەك شەھوہتى نياندەرتالى خواردەوہ و
ئاوى بونەوہرى نىرى لە گۆزەى زەمەن تىكەل کرد
كۆلارەى بىرکردنەوہ منى بىرکەرەوہيان ھەلدا
لە زوحەلدا ئىوہم لە پىستە سەگىكا بينيەوہ
ھەسارەگان بە بانگەشەى نەبينەوہ لەرزىنەوہ
تاريكخانەى زەمەن بونەوہرى لە دۇشاوہ ئاوا شۆريەوہ
ھەمو كراسى سىپى بوكى نازەمەنيان پۇشى
گەلای شوكران گۆپكە سەمەندەلى چرۆ دەرکرد
پشيلەيەك لە دوا ھىلى ئەستىرەوہ زەوى كىلا
گياى نەمرى و شوكران وگومان و نەبون موتوريە بون (...)
***

لەم زەويە شاہەك تەختى گولى گومانى ئىرەيى دانا (...)
شايبى بۇ بوكى گەردونى زمانى ئەستىرەى عىشق کرد
گوتى: من پاشماوہى باپىرە گەورەى سەگەلم و
درەختى ھەسارەى بىرکردنەوہى رىكەوتە مەرگ دەنيژم

زمانی گریه‌ی بیر چونه‌وه دره‌ختی بونه‌وه‌ر سه‌وز دهکات
با ی گومانی بیر چونه‌وه وینه‌ی شایه‌کی نیشان دا
له زمانی ژمیریاری و بازرگانی ومه‌رگ و زانست
بون وشه‌ی لگوسی گرت و زمانی دزاینی سرپیه‌وه
چاو له روناکی تهره بو تیشک له بالای په‌پوله
خۆر له زه‌وی و ئاسمان له ئاو و کشتوکال (...)

***

له‌م قه‌ده‌ری مه‌رگه نیشتمانی ئاویتته بی ریکه‌وته مه‌رگ (...)
له پیسته‌ی سه‌گه‌ل و بانگه‌شه‌ی نه‌بونی نه‌وان دروست بوه
شانۆی ره‌گه‌ز شیره به‌فرینه‌ی نه‌بونی له هیروینا کرده‌وه
عیشق له لینجایی جالجالۆکه مروّف نه‌خشی کیشا
فه‌زای گه‌ردون هیشوی ریکه‌وته مه‌رگی گرت
گه‌ردون به "با"ی قروسکه‌ی رسته مه‌رگ له‌رزی
زهمه‌نی ئاو ئیمپریالیه‌تی سه‌گی نیشه‌جی کرد
له گومانی مه‌لی بیرکردنه‌وه‌ی ریکه‌وته مه‌رگا مؤمیا بو (...)

***

2007/8/19

سلیمانی ئەنتەرنێتی شار